

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci žalobkyň: **a) CH. O., b) nezl. M. O.**, zast. Mgr. Martinem Kašparem, advokátem se sídlem Nad Šutkou 1811/12, 180 00 Praha 8, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra ČR**, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9.11. 2011, č.j. OAM-174/ZA-ZA06-K01-2011, ve věci mezinárodní ochrany, t a k t o :

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

Žalobkyně a) se včas podanou žalobou jménem svým a své nezletilé dcery [žalobkyně b)] domáhala přezkoumání shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým jim nebyla udělena mezinárodní ochrana dle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů („zákon o azylu“).

V žalobě namítala, že v předcházejícím řízení o udělení mezinárodní ochrany byla zkrácena na svých právech. Má za to, že žalovaný ve správním řízení porušil:

- 1) ustanovení § 4 odst. 1 zákona č. 500/2004, správní řád, v platném znění (dále jen správní řád), neboť žalobkyni nevycházel podle možností v průběhu řízení vstříc,
- 2) ustanovení § 50 odst. 4 správního řádu, neboť správní orgán nepřihlédl pečlivě k všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co účastnice uvedla a tím její žádost nesprávně posoudil,
- 3) ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu, neboť správní orgán neuvedl v dostatečné míře důvody výroku svého rozhodnutí, podklady pro jeho vydání a úvahy, kterými se řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů. Správní orgán dle žalobkyně neuvedl ve svém rozhodnutí informace o tom, jak se vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.
- 4) Žalobkyně se proto domnívá, že v jejím případě byly splněny podmínky pro udělení mezinárodní ochrany stanovené v § 12 zákona o azylu a zároveň se na ni vztahuje ustanovení § 14a zákona o azylu. Navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

V doplnění žaloby, učiněném prostřednictvím soudem ustanoveného advokáta, pak žalobkyně rozvedla jednotlivé žalobní body. K žalobnímu bodu ad 1) uvedla, že správní orgán nehodnotil shromážděné důkazy tak, jak by dle žalobkyně měl a v odůvodnění rozhodnutí se s nimi řádně nevypořádal. Má za to, že při hodnocení jejího případu byly jako podklad pro rozhodnutí použity neaktuální zprávy staré dva a více let, a nebyly zohledněny změny, k nimž na Ukrajině došlo a stále ještě dochází po zvolení prezidenta Viktora Janukovyče. Dokladem těchto změn je politické pronásledování bývalé premiérky Julie Tymošenkové. Dokladem zhoršení stavu základních lidských práv a svobod na Ukrajině je i poskytnutí azylu bývalému ukrajinskému ministru hospodářství Bohdanu Danylyšinovi a manželu bývalé premiérky Oleksandru Tymošenkovi. Namítá porušení zásady rovnosti specifikované v článku 3 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, kdy tato práva jsou na území ČR zaručena všem bez rozdílu a vztahují se tak i na jednotlivé žadatele o azyl. Proto nemůže být ze strany žalovaného činěn rozdíl v přístupu k jednotlivým žadatelům o azyl jenom proto, že v jednom případě se jedná o žádost „obyčejného občana“ a v druhém případě o žádost „prominentních politických představitelů“ předchozího vládnoucího režimu na Ukrajině. Dovolává se i článku 37 odst. 3 Listiny základních práv a svobod, jenž odkazuje na zásadu rovnosti v soudním řízení. K žalobnímu bodu ad 2) uvedla, že použité zprávy obsahující informace o zemi původu jsou neaktuální a pro její případ de facto nepoužitelné. Má rovněž za to, že žalovaný dostatečně a úplně nevyhodnotil její jednotlivé výpovědi. Žalobkyně opakovaně vypovídala o fyzickém násilí, kterého se na ní a její dceři dopouštěl její bývalý manžel. Nepomohla jí ani policie, na kterou se s tímto problémem obracela. Je přesvědčena, že bývalý manžel má na ukrajinské policii známé, proto tomuto orgánu nedůvěřuje. Nezahájení trestního stíhání jejího bývalého manžela je dle jejího názoru důkazem těchto jeho vazeb na policii. Dále uvedla, že došlo k porušení zásady legality zakotvené v § 2 odst. 1 správního řádu prostřednictvím porušení zásady rovnosti, stanovené v článku 3 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

Ukrajinský režim byl v případě rozhodnutí jiných žadatelů o mezinárodní ochranu z Ukrajiny (B. Danylišin, O. Tymošenko) označen za nedemokratický a ochrana jim byla udělena, zatímco v případě žalobkyně tomu bylo naopak. Další námitka se týká závěru, který správní orgán učinil po zhodnocení výpovědi žalobkyně o jejím pokusu obrátit se na místní policii. Žalovaný porušil § 3 správního řádu, neboť nebyly dostatečně zjištěny skutečnosti možné ochrany žalobkyně ze strany orgánů činných v trestním řízení. Při porovnání s ustanoveními českého trestního řádu o zahájení trestního stíhání z úřední povinnosti lze dle názoru zástupce žalobkyň dovodit nutnost existence obdobných principů na Ukrajině. Pokud tomu tak není, měl správní orgán provést rozbor příslušných ustanovení ukrajinského trestního řádu. Institut pětidenní správní vazby na Ukrajině (uvedený na straně 6 napadeného rozhodnutí) označil za neefektivní a pro daný případ nepoužitelný. K žalobnímu bodu ad 3) zástupce žalobkyň odkázal na neaktuálnost použitých informací o zemi jejich původu. Dále namítá, že správní orgán neuvedl v rozhodnutí informace o vypořádání se s námitkami a návrhy účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. K žalobnímu bodu ad 4) zástupce žalobkyň uvedl, že žalobkyně byly prokazatelně v zemi svého původu pronásledovány soukromou osobou, přičemž toto pronásledování bylo tolerováno státními orgány, které nebyly schopny, resp. ochotny jim odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým pronásledováním. Navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření popřel oprávněnost žaloby a v celém rozsahu odkázal na obsah správního spisu a odůvodnění napadeného rozhodnutí. Uvedl, že žalobkyně sama za svou osobu nekonkretizovala skutečnosti, z nichž by bylo možné zjistit, jaká konkrétní pochybení správního orgánu ji vedla k tvrzením o porušení zmíněných ustanovení. Správní orgán postupoval v průběhu řízení o žádosti žalobkyně o mezinárodní ochranu v souladu s ustanoveními zákona o azylu a správního řádu, pečlivě přihlédl ke všem skutečnostem, které vyšly v průběhu řízení najevo, žádost žalobkyně posuzoval i s přihlédnutím ke shromážděným informacím o zemi jejího původu, k nimž měla žalobkyně příležitost se po seznámení vyjádřit. Nelze spatřovat pochybení na straně žalovaného, že tak žalobkyně neučinila. Žalovaný zopakoval, že v průběhu správního řízení bylo zjištěno, že navzdory opakovaným incidentům s manželem žalobkyně nepostupovala dostatečně aktivně, aby se domohla svých práv za pomoci orgánů činných v trestním řízení. V případě fyzických útoků opakovaně upřednostnila ústup a rezignaci před snahou řešit svůj a dceřin problém s fyzickým násilím ze strany soukromé osoby aktivním a efektivním způsobem. Obavy žalobkyně z možného ovlivnění postupu policie manželem z důvodu jeho známostí označil žalovaný za hypotetické, neboť neměly žádný negativní odraz v konkrétním jednání policie ve vztahu k ní samotné a jejímu případu. Žalobkyně nikdy neměla se státními orgány ve své vlasti problémy. Policie se naopak po oznámení konfliktu snažila situaci řešit zadržením manžela. Nelze však očekávat trvalé vyřešení situace ve prospěch žalobkyně bez její aktivní spoluúčasti formou spolupráce s policií. Žalobkyně odjela i s dcerou do zahraničí, aniž by využila možnosti obrátit se ve své vlasti s žádostí o pomoc i na některou z organizací zabývajících se pomocí obětem domácího násilí. V tomto směru žalovaný odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 8 Azs 12/2010 ze dne 22. 11. 2010,

kde je konstatováno: „Tvrzené obavy z vyhrožování a násilného jednání ze strany soukromých osob by se mohly stát důvodem pro udělení azylu pouze tehdy, pokud by státní orgány země původu takové ohrožení podporovaly, organizovaly, záměrně trpěly nebo mu nebyly schopny vůbec zabránit. Případná nižší efektivita ochrany poskytované daným státem před soukromými osobami ještě nečiní z takového ohrožení automaticky „pronásledování“ ve smyslu § 2 odst. 8 zákona o azylu.“ Aby však taková ochrana mohla být poskytnuta, je třeba, aby se jí poškozený aktivním způsobem domáhal. K namítané neaktuálnosti použitých informací žalovaný uvedl, že shromáždil informace z různých zdrojů, které časově adekvátně pokrývají období rozhodné pro posouzení důvodů uváděných žalobkyní, a to jak ve vztahu k ustanovením §§ 12 – 14, tak k §§ 14a, 14b. Žalobkyně s nimi byla řádně seznámena, možnosti se k nim vyjádřit a navrhnout jejich doplnění nevyužila. Tento fakt nelze hodnotit jako nevstřícný přístup ze strany žalovaného. Žalovaný odmítl oprávněnost námítky porušení zásady legality a rovnosti s tím, že přistupuje k jednotlivým případům žádostí o udělení mezinárodní ochrany osob z téže země původu vždy individuálně s ohledem na požadavky, kladené na něj zákonem v zájmu zachování obou zmíněných zásad. Nelze se tedy odvolávat na obecná, z kontextu konkrétních souvislostí vytržená vyjádření, byť se mohou v dané účelové citaci jevit jako protichůdná. Uvedl, že osoba žalobkyně není, při všem respektu k ní, politicky exponovaná, a proto její případ nelze srovnávat s případy v žalobě jmenovaných osob. O mezinárodní ochranu požádala až v době svého druhého pobytu na území ČR v situaci, kdy řešila problémy související s nelegálností pobytu na našem území. Žalovaný v tomto směru ohledně pozdní doby podání azylové žádosti svědčící o tom, že uváděné azylové důvody nebyly natolik palčivé, odkázal na rozsudek NSS v Brně č.j. 3 Azs 119/2004 ze dne 13. 1. 2005 a setrval na svém názoru, že pokud se žalobkyně s dcerou rozhodla pro vycestování do ČR, měla legalizovat svůj pobyt zde v souladu se zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, v platném znění. Navrhl zamítnutí žaloby v celém rozsahu, náklady řízení nežádal.

Soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle ustanovení § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích žalobních bodů. Projednal žalobu bez nařízení jednání za výslovného souhlasu žalobkyně a) i žalovaného v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s. ř. s..

V přezkumném řízení soud ověřil následující rozhodné skutečnosti.

Dne 8.6. 2011 podala žalobkyně a) jménem svým a své nezletilé dcery žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR, v níž uvedla, že je rozvedená, křesťanského vyznání, bez politické příslušnosti, není a nebylo proti ní vedeno trestní stíhání. Uvedla, že na Ukrajině žila do července 2009, od té doby do prosince 2009 pobývala v ČR. Poté se vrátila na Ukrajinu a svou vlast naposledy opustila 14.3. 2010. K důvodům opuštění vlasti sdělila, že ji neustále obtěžoval její bývalý manžel, bil ji i dceru. Když se poprvé z ČR vrátila zpět na Ukrajinu, domnívala se, že se situace změní, ale vše začalo znovu. Manžel ji obtěžoval, přestože byli rozvedeni, dcera se ho bojí. Nepomohla jí ani policie, na kterou se obracela. Domnívá se, že manžel tam měl známé. Obává se návratu na Ukrajinu, aby jim bývalý manžel neublížil. Popsala svou cestu z vlasti do ČR. Polskou hranici překročila pěšky a dále pokračovala

taxíkem do ČR. V pase, který ji v Praze ukradli, měla polské vízum. Uvedla, že ČR je pro ni cílový stát, chtěla by zde pracovat a dcera chodit do školy. V případě návratu se obává zhoršení situace.

V průběhu pohovoru dne 13.6. 2011 žalobkyně popsala svůj život ve vlasti. Má vysokoškolské právnické vzdělání, v roce 2003 se vdala, v roce 2004 se jí narodila dcera, v roce 2008 se rozvedla. V červenci 2009 získala polské vízum (české vízum se jí nepodařilo získat) a na jeho základě odcestovala do ČR. Po pěti měsících se vrátila na Ukrajinu a v březnu 2010 opět odjela do ČR. Stejně jako předtím zde nelegálně pracovala. K důvodům opuštění vlasti v roce 2009 uvedla, že ji neustále pronásledoval bývalý manžel. Obtěžoval ji a dceru i při cestách do školky, dcera se ho bála, nemohla v noci spát. Žalobkyně toto obtěžování ústně nahlásila na místní policii, která přijela a bývalého manžela odvezla pryč. Po nějaké době však byl propuštěn a vše pokračovalo. V jednom případě učinila další oznámení na policii a jednou tak učinili sousedé, u nichž několikrát i s dcerou nocovala. Styděla se a své problémy před okolím skrývala. Dokud žil její otec, pomáhal jí, ale po jeho smrti se vše zhoršilo. Po pětíměsíčním pobytu v ČR se domnívala, že by situace mohla být příznivější a navíc dcera měla jít do školy, proto se na Ukrajinu vrátily. Bývalý manžel je nenechal v klidu, vykopnul dveře, ve městě ztropil scénu. Opětovně se rozhodla pro opuštění vlasti, protože chtěla v klidu žít. K jeho chování uvedla, že od začátku věděla, že se rád napije. Poprvé ji uhodil již v době, kdy byla těhotná, útoky se opakovaly. Pak se omlouval a vše se opakovalo. Po narození dcery to bylo ještě horší, přál si chlapce. Po bití měla modřiny, zlomeniny nebo jizvy neměla. Z důvodu fyzických útoků se s ním rozvedla. Mnohokrát fyzicky napadl i jejich dceru, ze strachu z něho měla zdravotní problémy. V případě návratu se obává opakování obtíží ze strany bývalého manžela. Při doplňujícím pohovoru dne 28.6. 2011 žalobkyně opětovně popsala potíže s bývalým manželem. Uvedla, že se nechtěla s těmito potížemi obracet na soud nebo úřady. V jednom případě, koncem léta 2008, to byli ještě manželé, se obrátila na policii poté, co přijel opilý, rozbíjel zařízení domu i skla ve dveřích. Policie manžela zadržela. Po jeho propuštění to však bylo ještě horší. Každý den byl opilý, dělal scény, několikrát musela i s dcerou utéct k sousedům. V jednom případě sami sousedé zavolali policii, která jejího muže odvezla. Po bití mívala rozbitý obličej i modřiny, nikdy však nevyhledala lékaře. Dcera také mívala drobná zranění, ale trpěla především psychicky. Protože se ani po rozvodu situace nezlepšila, rozhodla se s dcerou utéct. Zopakovala, že pro případ návratu se obává opakování obtíží, má strach hlavně o dceru. O mezinárodní ochranu nepožádala ihned po svém příjezdu proto, že o této možnosti nevěděla. Bratr jí vysvětlil, že jí azyl nepomůže, protože má rodinné problémy, přesto žádost podala. Při dalším doplňujícím pohovoru dne 4.11. 2011 uvedla, že se po rozvodu několikrát obracela na policii, ale policie nic neudělala, proto jí nevěří. K upozornění žalovaného, že výše uvedla, že se pouze jednou obrátila na policii sdělila, že si to nepamatuje, že to bylo maximálně třikrát a jednou policii zavolali sousedé. Styděla se, vše skrývala. Nepřemýšlela o přestěhování se v rámci Ukrajiny. Odchod z vlasti bylo momentální rozhodnutí, bratr jí slíbil, že ji v ČR pomůže. Neúspěšně se pokusila o získání víza k pobytu v ČR. Nepodařilo se to ani za peníze, které za to zaplatila. Potvrdila, že v ČR pobývala nelegálně. V případě návratu na Ukrajinu by neměla kde

bydlet, práci by zřejmě získala, ale obává se pokračování potíží s bývalým manželem. Je jí líto dcery, která situaci špatně snášela. Uvedla, že si je vědoma toho, že její důvody k podání žádosti nejsou dostatečné, snaží se dceru připravit na návrat do vlasti, ale ta pláče, má zde kamarádky a je spokojená. Svůj a dceřin současný zdravotní stav označila za dobrý.

Součástí správního spisu jsou dále informace shromážděné v průběhu správního řízení žalovaným ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině, s nimiž se žalobkyně měla možnost seznámit. Jedná se zejména o informaci Freedom House 2009-Svoboda ve světě-Ukrajina, Výroční zprávu Human Rights Watch 2011, Zprávu MZ USA o dodržování lidských práv na Ukrajině za rok 2009 z 11.3. 2010, Informace MZV ČR, č.j.106362/2009-LP ze dne 13.5. 2009, č.j. 111193/2009-LPTP ze dne 29.7. 2009 a č.j. 129871/2010-LPTP ze dne 19.1. 2010 a aktuální informace databanky České tiskové kanceláře Země světa – Ukrajina. Žalovaný uzavřel, že v případě žalobkyně bylo objasněno, že důvodem její žádosti o udělení mezinárodní ochrany pro sebe a svoji nezl. dceru jsou uváděné problémy s bývalým manželem a otcem dcery na Ukrajině spočívající ve fyzickém napadání a vyhrožování z jeho strany.

Po provedeném přezkumném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.

Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Za pronásledování se pro účely tohoto zákona považuje závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování. Původcem pronásledování se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodních organizací, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním. Za pronásledování se nepovažuje, může-li cizinec s přihlédnutím k osobní situaci nalézt účinnou

ochranu v jiné části státu, jehož státní občanství má, nebo je-li osobou bez státního občanství, v jiné části státu svého posledního trvalého bydliště, pokud se obava z pronásledování vztahuje pouze na část území státu.

Soud konstatuje, že výčet důvodů pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu je taxativní a nelze je rozšiřovat o důvody další. Žalobkyně a) nebyla ve své vlasti nijak politicky činná ani organizovaná, nemohla být proto ani pronásledována ve smyslu ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu, což ostatně ani netvrdila. V řízení nebylo rovněž prokázáno, že by mohla mít důvodnou obavu z pronásledování pro některý z důvodů dle § 12 písm. b) zákona o azylu, když ani žádný takový důvod neuváděla. Ve své vlasti neměla žádné potíže se státními orgány, policií nebo soudy, pro případ návratu vyslovila pouze obavu z jednání a agresivního chování svého bývalého manžela. Měla tedy problémy rodinného charakteru se soukromou osobou. Nelze souhlasit s žalobním tvrzením, že ukrajinská policie žalobkyni nepomohla. Jak vyplývá z výpovědí samotné žalobkyně, ta uvedla, že se na místní policii obrátila v případě, kdy byla manželem obtěžována. Policie zasáhla a manžela odvezla, stejně tak v případě, kdy oznámení na policii učinili sousedé. Žalobkyně však místo dalšího pokusu o vyhledání případné pomoci nebo ochrany u státních orgánů, soudů nebo organizací zabývajících se pomocí obětem domácího násilí, které na Ukrajině působí, rezignovala. Jak sama uvedla styděla se, své problémy před okolím skrývala a dále věc neřešila. Tuto její pasivitu soud hodnotí stejně jako žalovaný v neprospěch žalobkyně. Soud v případě žalobkyně neshledal žalobou namítané porušení zásady legality a rovnosti, které je spatřováno poukazem na rozdílné rozhodování žalovaného v případě politicky exponovaných osob a případu „obyčejného občana - žalobkyně“. Právě s ohledem na individuální přístup každé azylové žádosti a typovou odlišnost těchto žádostí nemůže žalobkyně srovnávat svůj azylový příběh, v němž politické pronásledování nebo obavu z něho ani neuváděla s případem bývalého ukrajinského ministra nebo případem manžela bývalé ukrajinské premiérky a hlavní představitelky tzv. „oranžové revoluce“. K tomu se vztahující a v žalobě několikrát opakované námitce neaktuálnosti použitých zpráv o situaci na Ukrajině soud uvádí, že shromážděné a žalovaným použité podklady považuje za dostatečné pro rozhodnutí v dané věci, neboť žalovaný vycházel z politické situace předchozího roku a na Ukrajině se nic zásadního, co by mohlo mít spojitost s věcí žalobkyně, a to vzhledem k rozsahu jejího tvrzení, nezměnilo. Žalobkyně při doplňujícím pohovoru sama připustila, že si je vědoma nedostatečnosti důvodů, pro které žádá o udělení mezinárodní ochrany pro sebe a svou nezletilou dceru. K námitce neaktuálnosti použitých zpráv soud dále odkazuje i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21.8. 2003, č.j. 2 Azs 6/2003-38 v němž se uvádí, že *„posouzení politické situace a stavu dodržování lidských práv ve státě, jehož občanství cizinec má, není nezbytné, jestliže cizinec v řízení o udělení azylu vůbec netvrdil, že je diskriminován ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu“*.

Soud z lidského hlediska dovede pochopit motiv jednání žalobkyně, tj. žít s dcerou na klidném místě, leč k takovému účelu není možné využívat zákon o azylu, který velmi striktně dopadá jen na taxativně vymezené důvody související s pronásledováním nebo důvodnými obavami z něho, které v případě žalobkyň soud

neshledal. Je rovněž zřejmé, že žalobkyně nepožádala o mezinárodní ochranu bezprostředně, kdy k tomu měla první příležitost, ale až po určité době nelegálního pobytu v ČR s vědomím, že její důvody nebudou zřejmě uznány jako azylově relevantní. Soud proto žalobkyni uváděný důvod považuje za zcela účelový, když hlavním a jediným důvodem byla snaha o legalizaci pobytu. Tento závěr lze podpořit i relevantní judikaturou, např. rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 13.1. 2005, č.j. 3 Azs 119/2004-50, v němž se uvádí: „*Jestliže cizí státní příslušník o azyl požádá až po poměrně dlouhé době strávené v České republice za situace, kdy jiné možnosti úpravy a obnovy legálnosti pobytu na tomto území jsou vyčerpány, ztíženy nebo omezeny, jedná se přinejmenším o nepřímý důkaz toho, že situaci ve své domovské zemi, pokud jde o důvody, pro něž lze azyl udělit, ve skutečnosti nepociťoval natolik palčivě. Zkoumání příčin, proč žadatel nepožádal o azyl bezprostředně po svém příjezdu do země, je tak vždy na místě a společně s vyhodnocením jiných tvrzení žadatele součástí zjišťování skutkového stavu věci*“. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10.2. 2006, č.j. 4 Azs 129/2005-54 „*obecné tvrzení stěžovatele o obavách z pronásledování či nebezpečí, které mu hrozí v zemi původu, bez prokázání existence takového nebezpečí, za situace, kdy se stěžovatel v zemi původu neobrátil se svými problémy na příslušné orgány, nelze podřadit pod zákonem vymezené důvody udělení azylu. Nebyla-li žádost o azyl podána bezprostředně po příjezdu na území České republiky, ale až poté, co stěžovateli nebyl pro pozdní podání žádosti prodloužen pobyt, na území České republiky pobýval nelegálně a hrozilo mu správní vyhoštění, svědčí to o její účelovosti*“. Soudu na tomto místě nezbývá než zopakovat, že azylové řízení je specifickým důvodem pro povolení pobytu na území ČR a nelze ho zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky, tak jak jsou upraveny zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Z již ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (citované i v napadeném rozhodnutí) je zřejmé, že azylové řízení nelze zneužívat k legalizaci pobytu. S odvoláním na učiněná tvrzení žalobkyně a) ve světle konstantní judikatury soud namítané porušení povinností žalovaného ve správním řízení neshledal. Se závěry žalovaného, že žalobkyně nesplňuje podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu se soud plně ztotožňuje.

Za správné, zákonné, zjištěným informacím odpovídající a taktéž náležitě odůvodněné považuje krajský soud i neudělení azylu dle § 13 a 14 zákona o azylu. K udělení azylu dle § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny), který zohledňuje rodinné vazby a uplatňuje se vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta, nebyl v případě žalobkyň shledán zákonný podklad, neboť žádná z nich není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle § 12 nebo 14 cit. zákona.

Udělení azylu dle § 14 zákona o azylu (tzv. humanitární azyl), je na volné úvaze správního orgánu, přičemž tuto volnou úvahu, tedy zda byl dán důvod hodný zvláštního zřetele či nikoli, může soud přezkoumávat pouze z hlediska překročení případných mezí správního uvážení, resp. z hlediska případné libovůle ze strany správního orgánu. Soud má za to, že žalovaný měl dostatek podkladů pro případné

rozhodnutí ve smyslu § 14 zákona o azylu, zabýval se i aktuálním zdravotním stavem žalobkyní, soud neshledal překročení zákonem stanovených mezí správního uvážení ani jeho zneužití (§ 78 odst. 1 s.ř. s.).

Doplňková ochrana je upravena v ust. § 14a a § 14b zákona o azylu. Pro stručnost soud odkazuje na zákonnou citaci těchto ustanovení uvedenou v napadeném rozhodnutí. Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování.

S učiněnými závěry a podrobným odůvodněním žalovaného i této části rozhodnutí se soud ztotožňuje a odkazuje na ně. Žalobkyni a) je třeba opakovaně připomenout, že legální pobyt cizinců na území ČR upravuje zákon č. 326/1999 Sb., jehož institutů mohla k úpravě pobytu svého a své dcery zde využít. Pro případ návratu na Ukrajinu uvedla obavu z pokračování obtíží s bývalým manželem. Žalovaný s odkazem na použité informační zdroje popsal možnosti žalobkyně domoci se u ukrajinských státních orgánů a nevládních organizací ochrany v případě domácího násilí. Je na žalobkyni, aby této možnosti efektivně a aktivně využila. V řízení dle soudu nebylo prokázáno, že by žalobkyním v případě návratu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy dle § 14a odst. 2 zákona o azylu. Na Ukrajině v současné době nedochází k mezinárodnímu nebo vnitřnímu ozbrojenému konfliktu a vycestování žalobkyní nepředstavuje rozpor s mezinárodními závazky ČR. Neúspěšným žadatelům o azyl nehrozí v případě návratu na Ukrajinu postih ze strany státních orgánů (viz informace MZV ČR č.j. 111193/2009-LPTP ze dne 29.7. 2009). Důvody pro postup dle § 14b zákona o azylu (doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny) nebyly v případě žalobkyní zjištěny, jak správně uzavřel a odůvodnil žalovaný. S učiněnými závěry žalovaného se soud ztotožňuje. Nad rámec odůvodnění rozhodnutí žalovaného soud odkazuje i na právní větu vyslovenou v rozsudku Krajského soudu v Praze č.j. 48 Az 116/2008-52 ze dne 9.7. 2009: *„Dospěje-li soud k závěru, že žalobce (neúspěšný žadatel o udělení mezinárodní ochrany) účelově tvrdí důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, mají (s přihlédnutím ke všem okolnostem případu) též charakter i shodné nebo obdobné důvody tvrzené podle § 14a zákona o azylu.“*

Soud uzavírá, že neshledal vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav věci, rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, přičemž žalobkyně a) neuvedla v žalobě žádné podstatné důvody pro zrušení rozhodnutí žalovaného ani žádné takové skutečnosti, které by závěry rozhodnutí žalovaného zpochybnily. Proto soud žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s.ř. s.

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobkyním, které ve věci úspěch neměly. Žalovanému však žádné náklady

v řízení před soudem nevznikly, a proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 29. listopadu 2012

JUDr. Ivona Šubrtová, v.r.
samosoudkyně